

BEZPEČNÉ PROSTŘEDÍ.....	1
Bezpečné prostředí je prostředí, kde:	1
Jak jej můžeme my, jakožto náčelníci, vytvářet:.....	1
SYMETRICKÁ A ASYMETRICKÁ KOMUNIKACE	2
ZPĚTNÁ VAZBA.....	2
Zpětná vazba může být:.....	2
Zpětná vazba musí obsahovat:.....	2
Při podávání zpětné vazby vyvarujme:.....	3
STANOVOVÁNÍ CÍLŮ A JEJICH REFLEXE	3

BEZPEČNÉ PROSTŘEDÍ

Jen doplňuji krátké shrnutí☺

Bezpečné prostředí je prostředí, kde:

- se cítíme dobře, příjemně, bezpečně
- máme pocit jistoty
- panuje vzájemná sebeúcta
- cítíme, že tam patříme
- je možné otevřeně komunikovat s ostatními (velkými i malými)
- nejsme nikým ani ničím ohrožováni

Jak jej můžeme my, jakožto náčelníci, vytvářet:

- **snažíme se o prevenci sociálně patologických jevů**
Mezi sociálně patologické jevy řadíme např. **šikanu, intoleranci, drogy, alkohol...** Jsou to v podstatě veškeré podněty, které působí negativně na chování jedinců ve skupině i celé skupiny. Prevenci můžeme provádět hlavně tím, že budeme pracovat s **dynamikou skupiny** (otevřená komunikace, partnerský přístup, zpětná vazba, popisný jazyk, psycho sociální hry na rozvoj komunikace, spolupráce, seberegulace...).
- **je dobré nastavit ve kmeni pravidla, která se budou dodržovat**
Před samotným vymýšlením pravidel je dobré se s dětmi pozastavit nad tím, proč je vlastně dobré nějaká pravidla mít. Toto lze provést formou otevřené diskuze, kdy se odkážeme na jejich zkušenosti – třeba pravidla při nějaké hře. Je dobré vymýšlet pravidla **dohromady s dětmi**. Tím jim dáváte najevo, že je berete jako své partnery. Můžete vše navodit např. takto: „*Zkuste vymyslet takové věci, které vám vadí či ruší při práci. Co nechcete (co je vám nepříjemné), aby vám ostatní dělali?*“ Aby se mohla pravidla dodržovat, nesmí jich být moc. Doporučuje se tak **5-7 pravidel**. Při formulaci pravidel se snažíme vyhnout předponě **NE-** (např. *Nebudeme si skákat do řeči. = Počkám, až kamarád domluví, poté si mohu vzít slovo já.*). Formulace pravidel musí být **jasná, stručná, konkrétní**. Dobré je, když se pravidla sepíší na papír a s podpisy dětí se vyvěsí v klubovně.
- **při komunikaci používáme otevřené otázky**
Termínem „otevřené otázky“ jsou myšleny otázky, na které **nelze odpovědět Ano/Ne**. Většinou začínají slovem **CO, JAK**. Ale samozřejmě můžeme začít i jiným slovem. Např.

Co bys mohl udělat pro to, abys příště dopadl v uzlování lépe? Jakým jiným způsobem, než je kopání, bys mohl vyřešit konflikt? Jaký jste měli pocit při hře? Jak byste popsali dobrou partu?...

- **osobní přístup ke každému (úsměv, oslovení jménem či přezdívkou, dotek...)**
- **dáváme prostor pro otevřenou komunikaci**
- **dáváme prostor dětem pro samostatné rozhodování**
- **chováme se tak, abychom šli dětem příkladem a zároveň aby nám mohly důvěřovat**
- **komunikujeme s dětmi na úrovni partnerského vztahu (symetrická komunikace)**

SYMETRICKÁ A ASYMETRICKÁ KOMUNIKACE

Komunikace je prostředkem dorozumívání mezi lidmi. Při samotné komunikaci s druhými na nás působí dvě roviny komunikace:

- **Věcná rovina** – to, co chceme sdělit. Jde především o předávání informací za použití slov či znaků (prstová abeceda, Morseova abeceda, semafor...).
- **Vztahová rovina** – zaměřuje se na to, co při komunikaci cítíme, jak na nás druzí působí. Ovlivňujeme ji především **tónem hlasu, mimikou, gestikulací...** Vztahovou rovinu vnímáme více než věcnou rovinu, neboť často zasahuje naše city. Pokud se cítíme nepříjemně (někdo nás kárá, zvyšuje hlas, nelíbí se nám tón hlasu), tak věcnou rovinu přestáváme zcela vnímat a stále víc vnímáme rovinu vztahovou.

Vztahová komunikace poukazuje na to, do jakého postavení se vůči druhým stavíme. Buď s ním jednáme jako se svým partnerem v rovnocenném vztahu – **symetrická komunikace**, nebo se nad něj nadřazujeme – **asymetrická komunikace**, se kterou se setkáváme velmi často. Symetrickou komunikaci používáme jak při jednání s dospělými, tak i s dětmi.

Bohužel mohou být pro nás velmi **špatně rozeznatelné vztahové signály** (tón hlasu, gestikulace, mimika...), díky kterým může docházet k nedorozumění. Často se tak děje při použití ironické poznámky. Pozor, ironii nikdy nepoužívejte před dětmi (cca do 12 let), protože jí nerozumí! Abychom předcházeli takovým nedorozuměním, je důležité sdělit druhému své pocity – to, jak na nás při komunikaci působí. A právě k tomuto nám pomůže **zpětná vazba**.

ZPĚTNÁ VAZBA

Zpětná vazba informuje našeho komunikačního partnera o tom, jak prožíváme jeho vztahové signály (tón hlasu, gestikulace, mimika...), které ke mně vysílá. Zároveň na ně reagují.

Zpětnou vazbou vlastně **regulujeme chování** našeho komunikačního partnera. Buď se nám jeho chování líbí, nebo bychom byli rádi, aby jej změnil. Dá se tedy říct, že zpětná vazba je **nejefektivnějším nástrojem na úpravu chování druhých lidí**. Při podávání zpětné vazby je důležitý **popisný jazyk**, který je konkrétní.

Zpětná vazba může být:

- **Pozitivní** – chování druhého tím **posílíme** (např. *Velmi mě potěšilo, že jsi nabídl svou pomoc ostatním při luštění šifry. Mám radost z toho, že jsi dokázala uvázat ambulantní uzel na první pokus.*)
- **Negativní** – chování druhého chceme **potlačit či změnit** (např. *Velmi mě mrzí, že jsi řešil konflikt s kamarádem kopáním. Jsem smutná z toho, že jste při hře nedokázali dodržet pravidla, že můžete brát jen jeden lístek ze země.*)

Zpětná vazba musí obsahovat:

- konkrétní **popis chování** druhého
- konkrétní **pojmenování mých pocitů** z tohoto chování

- používám **já – výroky** (mluvím za sebe, např. *mě mrzí, mě těší, já jsem smutná....*)
Např. „*V klubovně jste nevynešli odpadkové koše, což mě zklamalo, protože tak jsme byli domluveni.*“

Při podávání zpětné vazby vyvarujme:

- **věštění či interpretaci chování** („*Ty ses zase nesoustředil...*“)
- **hodnocení = nálepkování** („*Ty jsi náš malý šikula.*“)
- **nevyžádané dobré rady** („*Měl bys s těmi dětmi něco udělat nebo to tu za chvíli úplně rozboří.*“)
- **agresi či ironii** („*To se ti to teda povedlo.*“)

STANOVOVÁNÍ CÍLŮ A JEJICH REFLEXE

Každý náčelník by měl mít při vedení kmene nějakou svou **vizi** – nějaký svůj **cíl**, co chce během svého volebního období dokázat, kam chce kmen posunout. Proto je důležité stanovovat si cíle a to jak **dlouhodobé** (1 rok, volební období), tak i **krátkodobé** (schůzka, výprava, tábor). **Jeden z nejdůležitějších cílů je tvorba bezpečného prostředí!**

Cíl musí být **konkrétní, uchopitelný a hlavně splnitelný**. Musím přesně vědět, čeho chci docílit, jakými prostředky toho chci dosáhnout, případně si pro to vytyčit i časové období (Např. *Krátkodobý cíl: Seznámím děti s hvězdnou oblohou a naučíme se poznat 5 souhvězdí: Velká medvědice, Malý medvěd, Kassiopeia, Orion, Jižní koruna. Prostředky: interaktivní „přednáška“, různé hry na procvičení, návštěva planetária s programem.*)

Doporučuji stanovovat si jen **malé splnitelné cíle**. Cíl můžeme vždy doplnit i rozšířit o další. Ale nemá význam se trápit, že jsme jej stále nenaplnili, protože to může být právě z důvodu „*předimenzovanosti*“.

Na závěr je samozřejmě nejdůležitější **reflexe** (rozbor, zhodnocení) cílů. Reflektujeme, nakolik se nám podařilo cíle **dosáhnout**, ale samozřejmě i celý průběh, případně vyhlídky do budoucna. Opět si pokládáme **otevřené otázky** (např. *Z jakého důvodu se mi nepodařilo cíle dosáhnout? Co bych udělala příště jinak? Co bych udělala příště stejně? Mohla bych udělat něco pro to, abych cíl naplnila v kratší době?*).